

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/49/2017
Identifikačné číslo spisu:	7611010249
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7611010249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela, na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného K. L., pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného K. L., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/21/2016, z 11. apríla 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. L. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/61/2011 z 3. júna 2015 bol obvinený K. L. uznaný za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v období pravdepodobne najskôr od 1. januára 2009 do 31. januára 2010 ako hmotne zodpovedný zamestnanec obchodnej spoločnosti R.-H. s.r.o. Bratislava vo funkcii obsluhy výherných prístrojov - vedúci prevádzky, na rôznych prevádzkach obchodných spoločností W. s.r.o. a Z. s.r.o. nachádzajúcich sa v Spišskej Novej Vsi a okolí, v rozpore s náplňou práce a povinnosťami vyplývajúcimi pre neho z pracovnej zmluvy a dohody o hmotnej zodpovednosti, a súčasne ako osoba oprávnená pre obchodnú spoločnosť R.-H. Z. s.r.o. Bratislava preberať tržby, peniaze z tržby z výherných hracích automatov patriacich obchodným spoločnostiam R.-H. s.r.o. Bratislava a R.-H. Z. s.r.o. Bratislava neodviedol za spoločnosť K. na bankové účty uvedených spoločností, ale si ju prisvojil, a ďalej s nimi nakladal nezisteným spôsobom, čím takto svojím konaním spôsobil poškodeným obchodným spoločnostiam R.-H. s.r.o. Bratislava škodu vo výške 4.276,74,-€ a R.-H. Z. s.r.o. Bratislava vo výške 3.676,70,-€, spolu vo výške 7.953,44,-€.

Za to bol obvinenému podľa § 213 ods.2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, pričom mu bol tento podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba vo výmere 24 mesiacov. Súčasne podľa § 61 ods. 1,

ods. 2 Trestného zákona bol obvinenému uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu, zamestnanie alebo povolanie hmotne zodpovedného pracovníka prichádzajúceho do styku s finančnou hotovosťou vo výmere 3 roky.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 8To/21/2016 z 11. apríla 2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku a teda, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania namietal, že súdy nesprávne právne posúdili legálnu definíciu zverenej veci podľa ustanovenia § 130 ods. 3 Trestného zákona a rozsah škody ako základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery. Z vykonaného dokazovania bol zrejмый spôsob ako dochádzalo k odovodom peňažných prostriedkov na bankové účty poškodených spoločností, ktoré skutočnosti obvinený nijako nespochybňuje a nespochybňujú ich ani súdy prvého a druhého stupňa. Tento spôsob pritom fungoval tak, že peniaze z hracích automatov vyberali krupieri, títo ich držali kvázi v pokladni na jednotlivé prevádzke a keď sa peniaze v určitom množstve naakumulovali tak prišiel obvinený (resp. aj iné osoby), prostriedky preberal oproti podpisu v knihách, ktoré sa viedli na jednotlivých prevádzkach a tieto buď odniesol do banky alebo ich zanesol na inú prevádzku, na ktorej dotovanej prevádzke sa donesené prostriedky zasa zapísali do knihy a ich prevzatie podpísal krupier, či iný pracovník danej prevádzky. Z uvedeného bolo nepochybné, kedy obvinený mohol disponovať zverenými finančnými prostriedkami a kedy tieto boli pre neho zverenou vecou. Zverenou vecou pre obvineného boli teda len tie finančné prostriedky, ktoré reálne z jednotlivých prevádzok prevzal až do momentu, kým tieto nevložil do banky, alebo nedotoval nimi inú prevádzku. Bez relevantného dokladu, ktorý by preukazoval, že práve obvinený a práve v takej výške peniaze prevzal, nie je možné posúdiť, čo bolo pre obvineného zverenou vecou. Takýto doklad nebol v konaní na súde prvého stupňa prezentovaný, no napriek tomu bol obvinený odsúdený. Totožný záver vyplynul aj zo znaleckého posudku Ing. Luščíkovej. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva záver, že oba súdy absolútne nesprávne a v rozpore s elementárnou logikou právne posúdili zverenú vec tak, že išlo o rozdiel medzi dosiahnutými tržbami z jednotlivých prevádzok a odvedenými tržbami. Znalkyňa jednoznačne hovorila, že nevie určiť osobu, ktorá mala v jednotlivom momente peniaze u seba a ani koľko z týchto peňazí u seba mala, teda hovorila v prospech obvineného. Vina je konštatovaná iba k prevádzke K., ale z tejto prevádzky kniha nie je. Súdy sa nesprávne vysporiadali aj s výškou škody. Nezaoberali sa peniazmi na jednej z prevádzok, na ktorej bolo o 3.979,92,-€ viac, ako tam bola tržba, pričom nebolo zjavné, odkiaľ tieto peniaze pochádzajú. Výška škody ako znaku skutkovej podstaty musí byť konfrontovaná s ďalším znakom (zverenej veci), pričom oba tieto znaky súdy nesprávne posúdili. Skutočnosť uvedená v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku obvinenému údajne zverenej veci, ktorú si mal privlastniť, je tak v absolútnom rozpore s odôvodnením napadnutých rozhodnutí a vykonanými dôkazmi, čo v konečnom dôsledku znamená nesprávne právne posúdenie

týchto rozhodujúcich skutočností hmotného práva. Súd prvého stupňa sám ustanovil znalca a položil mu otázky, na ktoré mal odpovedať, pričom ich potom posúdil ako neprípustné. Základom pre celé prípravné konanie bol znalecký posudok Ing. Ladislava Burkovského, ktorý určil rozsah sprenevery, avšak pri vypočutí nevedel absolútne zdôvodniť svoje závery a ani postup, ktorým sa k nim dopracoval. Súd nedodržiaval zásadu kontradiktórnosti, pretože bez akéhokoľvek procesného návrhu prokurátora ustanovil znalkyňu, ktorá posúdila požadované otázky a ustálila, že nie je možné určiť príčinu schodku a ani osobu, ktorá za tento zodpovedá. Tým, že súd pomáhal usvedčovať obvineného ustanovením znalkyne, porušil zásadu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti strán. Zjavné odborné závery tohto posudku, ktoré boli v prospech obvineného, súdy vyhodnotili v rozpore so zásadou prezumpcie nevinu. Zásadným porušením práva na obhajobu obvinený namietal, že mu nebolo doručené vyjadrenie prokurátora k odôvodneniu odvolania a teda mu nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu na verejné zasadnutie, čím bolo porušené právo obvineného na materiálnu obhajobu. V rámci práva na

obhajobu, obvinenému majú byť vyjasnené všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech, náležité právne posúdenie veci a relevantné a presvedčivé odôvodnenie akéhokoľvek rozhodnutia. Z rozhodnutia musí byť zrejmé, ako sa súd vysporiadal s obhajobou, ako postupoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Uznesenie krajského súdu je arbitrárne, nakoľko sa vôbec nevyjadril k zásadným okolnostiam, ktoré vytýkal v odvolaní. Krajský súd sa nevysporiadal s otázkou, čo bolo pre obvineného zverenou vecou, so skutočnosťou, že nebolo možné určiť osobu zodpovednú za vznik schodku, prečo je vina uznaná za prevádzku K., keď z tejto prevádzky chýba kniha, či sa peniaze odniesli do banky alebo sa nimi dotovala iná prevádzka. Nakoľko obvinený nenašiel odpovede na vyššie uvedené otázky, požiadal najvyšší súd, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona, zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/21/2016 z 11.4.2016, ako aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3T/61/2011 z 3.6.2015 a vec prikázal súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, ktorý uviedol, že k zásadnému porušeniu práva na obhajobu nedošlo, nakoľko z opravujúceho uznesenia odvolacieho súdu nevyplýva skutočnosť, že nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu na verejné zasadnutie. Obvinený prostredníctvom obhajcu hodnotí vykonané dokazovanie. Prvostupňový súd precízne rozanalyzoval zistený skutkový stav a následne prezentoval právne úvahy, ktorými sa riadil a taktiež sa vysporiadal s obhajobou obvineného. Obvinený nijako racionálne nezdôvodnil, v čom by malo spočívať zásadné porušenie práva na obhajobu v porušení päťdňovej lehoty na prípravu verejného zasadnutia, nakoľko súd disponoval všetkými odvolacími námietkami obhajoby, ktoré mohli byť doplnené na verejnom zasadnutí. Všetky dôkazy nachádzajúce sa v spise možno vyhodnotiť ako získané v súlade so zákonom. Pokiaľ obvinený namietal, že súd pribral do konania znalca bez návrhu prokurátora, poukázal na skutočnosť, že súd má na takýto postup zákonný priestor. Ostatné námietky obvineného sú hodnotiacej povahy. Prvostupňový súd správne podradil zistený skutok ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona. Pojem zverenej veci a skutočnosť, že obvinený peniaze z prevádzok prevzal a neodviedol, sú skutkovými zisteniami, ktoré dovolací súd nie je oprávnený skúmať. Na záver skonštatoval, že neboli splnené podmienky dovolania, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného K. L. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit' a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného :

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného K. L. zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený K. L..

K námietke obvineného, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia v zmysle ustanovení Trestného poriadku, a teda ako sa vyrovnali s obhajobou obvineného, najvyšší súd dôvodí:

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že odvolací súd neodpovedal na jeho odvolacie námietky a oba súdy sa dopustili nesprávneho hodnotenia dôkazov, tu je potrebné poukázať na skutočnosť, že námietky

obvineného v odvolaní boli takmer totožné s námietkami dovolacími, ktorými hodnotí jednotlivé dôkazy a vytvára snahu o vyhodnotenie tých istých dôkazov, ktoré boli vykonané na súde prvého stupňa avšak s iným skutkovým a právnym záverom pozitívnym pre obvineného. Tu je potrebné poukázať na skutočnosť, že v predmetnej veci teda nemožno prehliadnuť, že nedošlo k dôkaznej núdzi v tom zmysle, že by už zabezpečené a vykonané dôkazy nepostačovali na objasnenie veci. Najvyšší súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04). Na základe uvedeného, najvyšší súd si túto námietku obvineného neosvojil a považuje ju za neopodstatnenú.

Najvyšší súd dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia najmä v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby dovolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Ako uvádza obhajoba v písomných dôvodoch dovolania, obvinený odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a pokiaľ nechal otvorenú nejakú spornú otázku, táto bola vyriešená na odvolacom súde.

K námietke obvineného, že mu nebolo doručené vyjadrenie prokurátora k odvolaniu a teda nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu na verejné zasadnutie treba poukázať na skutočnosť, že nezaslaním vyjadrenia obvinenému došlo k pochybeniu zo strany vo veci konajúcich súdov, avšak takéto pochybenie nemožno vyhodnotiť ako porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, preto táto námietka nie je spôsobilá k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že obhajoba nenamietala túto skutočnosť pred dovolacím súdom a nežiadala o odročenie pojednávania v zmysle § 277 Trestného poriadku. Na základe uvedeného, aj s poukazom na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelým), táto námietka obvineného nie je dôvodná.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2.2.2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26.1.2010, Van

Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14.2.2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravdla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Na námietku obvineného, že súd porušil zásadu kontradiktórnosti tým, že pribral nového znalca do konania, najvyšší súd poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 11 Trestného poriadku, v ktorom je upravené právo súdu vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl. Uvedené nadväzuje na ustanovenie § 2 ods. 10, ktorý upravuje povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti a tiež právo obstarávať dôkazy aj pre strany. Vzhľadom na skutočnosť, že Trestný poriadok upravuje kontradiktórnosť konania pred súdom (nie však v prípravnom konaní, ktorého úprava nezakladá povinnosť vykonávať dôkazy za prítomnosti obvineného s výnimkou uvedenou v druhej vete § 213 ods. 1), ktorého podstatou je skutočnosť, že aktivita pri dokazovaní je v súdnom konaní na stranách, treba zabezpečiť, aby mohol do dokazovania iniciatívne zasiahnuť aj súd, a to aj prostredníctvom dôkazov, ktoré strany nenavrhl. V predmetnej veci bolo právom súdu pribrať nového znalca do konania v okamihu, keď vznikli pochybnosti vyhotoveného znaleckého posudku Ing. Burkovského, čo aj prvostupňový súd učinil, preto na túto námietku nemožno prihliadať.

Pokiaľ obvinený vo svojom dovolaní opieral svoje tvrdenia, ktoré podľa jeho názoru svedčili v jeho prospech, o znalecký posudok znalkyne Ing. Luščíkovej, ktorý sám označil za nezákonný, pričom táto skutočnosť vyznieva rozporuplne, je potrebné poukázať na to, že ako sa súd vysporiadal so skutočnosťami vyplývajúcich zo znaleckého posudku, patrí do zásady voľného hodnotenia dôkazov. Z tejto zásady vyplýva, že nie je zákonom predpísané, akým spôsobom (akým dôkazom, resp. dôkazmi) musí byť určitá okolnosť dokázaná (pokiaľ ide o druh alebo počet potrebných dôkazov). Rozhodujúca je konkrétna dôkazná situácia. Žiadnym dôkazom teda nie je súd pri posudzovaní určitej skutkovej okolnosti viazaný, zároveň však žiaden zo zákonom súladných dôkazov nie je v tomto smere ako podklad pre rozhodnutie vylúčený. Hodnotiace úsudky súdu prvého resp. druhého stupňa ohľadom jednotlivých vo veci vykonaných dôkazov nie sú a nemôžu byť spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu, preto najvyšší súd neprihliadol na túto námietku obvineného.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať, je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom

použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený mal spáchať skutok tak, ako je uvedený v rozsudku okresného súdu. Skutok, tak ako je uvedený v skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3T/61/2011 z 3. júna 2015 napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery v zmysle § 213 Trestného zákona.

Nad rámec uvedeného však najvyšší súd uvádza, že pokiaľ ide o námietky, že sudy nesprávne právne posúdili legálnu definíciu zverenej veci a výšku škody, najvyšší súd dôvodí nasledovné:

Prvostupňový súd správne určil zverenú vec (tržby z prevádzky K.), ktoré obžalovaný prevzal a neodviedol ich tak, ako mal definované v uzatvorenej pracovnej zmluve, pričom mal zodpovednosť za tieto finančné prostriedky a nakladanie s nimi. Pokiaľ ide o škodu, táto bola dokazovaním ustálená v celkovej výške 7.953,44,-€, čo bol schodok na prevádzke K.. Nemožno opomenúť skutočnosť, že súd v zmysle zásady in dubio pro reo upravil výšku škodu oproti obžalobe. Ostatné námietky obvineného sú skutkovej povahy, preto s ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať skutkové závery a dôkazné úvahy súdov nižších stupňov, na základe ktorých dospeli k záveru o naplnení všetkých znakov žalovaného trestného činu. Preto (rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) najvyšší súd uzatvára, že pri tejto námietke obvineného nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. L. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.